

## 2.3 Vyjíždka podle pohlaví a věku vyjíždějících

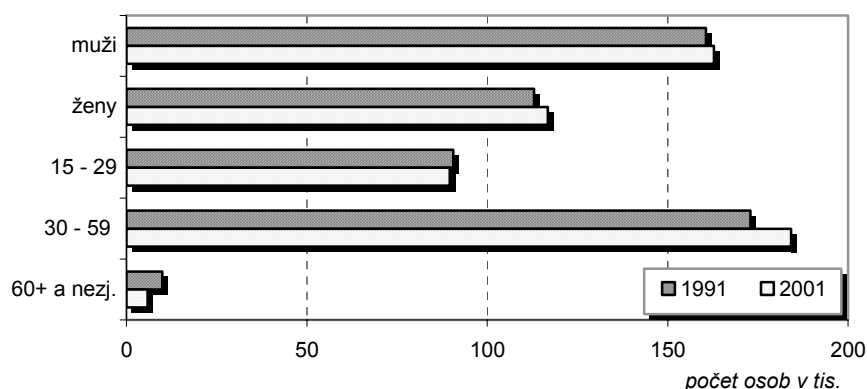
V roce 2001 vyjíždělo za prací z obcí Středočeského kraje 162 863 mužů a 116 801 žen. Ve srovnání s rokem 1991 se počet vyjíždějících mužů za prací zvýšil téměř o 2 300 osob, počet vyjíždějících žen vzrostl o více než 3 800 osob. Na celkovém počtu vyjíždějících se v roce 2001 muži podíleli 58,2 % a ženy 41,8 %. Nejvyšší podíl vyjíždějících žen z celkového počtu vyjíždějících osob měl v roce 2001 okres Praha – západ (45,2 %), nejvyšší podíl vyjíždějících mužů byl na okrese Kutná Hora, kde za prací vyjíždělo 9 557 mužů, to je 62,2 % z celkového počtu osob vyjíždějících osob.

Tab. 2.7 Vyjíždějící za prací podle pohlaví a věku

Kraj, okres	Vyjíždějící z obce celkem	v tom (v %)		v tom ve věku (v %)					
		muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více vč. nezj.
<b>Kraj celkem</b>	<b>279 664</b>	<b>58,2</b>	<b>41,8</b>	<b>16,3</b>	<b>15,7</b>	<b>22,9</b>	<b>24,1</b>	<b>18,9</b>	<b>2,1</b>
Benešov	22 294	58,4	41,6	19,0	16,0	22,2	23,7	17,4	1,7
Beroun	22 040	57,5	42,5	15,7	15,3	23,4	23,8	19,8	2,0
Kladno	36 159	58,7	41,3	14,7	16,1	24,2	24,1	18,8	2,1
Kolín	23 312	58,4	41,6	16,8	15,7	22,1	25,2	18,5	1,8
Kutná Hora	15 361	62,2	37,8	17,2	15,9	24,0	24,9	16,6	1,3
Mělník	22 120	58,8	41,2	16,8	16,2	22,6	23,2	19,2	2,0
Mladá Boleslav	26 824	58,4	41,6	17,6	15,9	22,4	24,0	18,1	1,9
Nymburk	21 370	58,9	41,1	16,9	16,7	22,8	23,5	18,3	1,8
Praha - východ	27 516	56,2	43,8	14,9	14,7	21,8	24,6	21,1	2,9
Praha - západ	26 523	54,8	45,2	13,6	14,1	22,3	23,9	22,5	3,5
Příbram	23 567	59,5	40,5	17,5	16,3	23,3	24,5	16,6	1,7
Rakovník	12 578	59,5	40,5	17,1	16,3	23,3	24,7	17,3	1,4

Rozdíly ve zpracování dat o dojíždce podle věkových kategorií mezi rokem 1991 a 2001 neumožňují porovnání podrobněji členěných věkových skupin, než ukazuje následující graf a přílohová tabulka A2. Snížení vyjíždějících u věkové skupiny 15 – 29 let proti roku 1991 o 1 018 osob je především ovlivněno odlišnou metodikou, kdy v roce 2001 byly osoby na rodičovské dovolené zařazeny mezi ekonomicky neaktivní.

Vyjíždějící mimo obec za prací podle pohlaví a věku v letech 1991 a 2001



Poměrně výrazné zvýšení vyjíždějících zaznamenala věková kategorie 30 – 59 let, kde počet vyjíždějících vzrostl proti roku 1991 o 11 275 osob, to je o 6,5 %. V nejvyšší věkové kategorii osob nad 60 let se naopak vyjíždka značně snížila, počet vyjíždějících osob za prací v tomto věku klesl z 9 978 v roce 1991 na 5 835 v roce 2001. Snížení sice představuje absolutně jen 4 143 osob, ovšem v relativním vyjádření jde u této věkové kategorie o pokles proti roku 1991 o 41,5 %.

V roce 2001 byla na celkovém počtu vyjíždějících nejvíce zastoupena věková skupina 40 – 49 let (s podílem 24,1 % na celkovém počtu vyjíždějících osob za práci) a věková skupina 25 – 29 let (s podílem 22,9 % na celkovém počtu vyjíždějících osob za práci).

**Tab. 2.7 Vyjíždějící za práci podle pohlaví a věku**

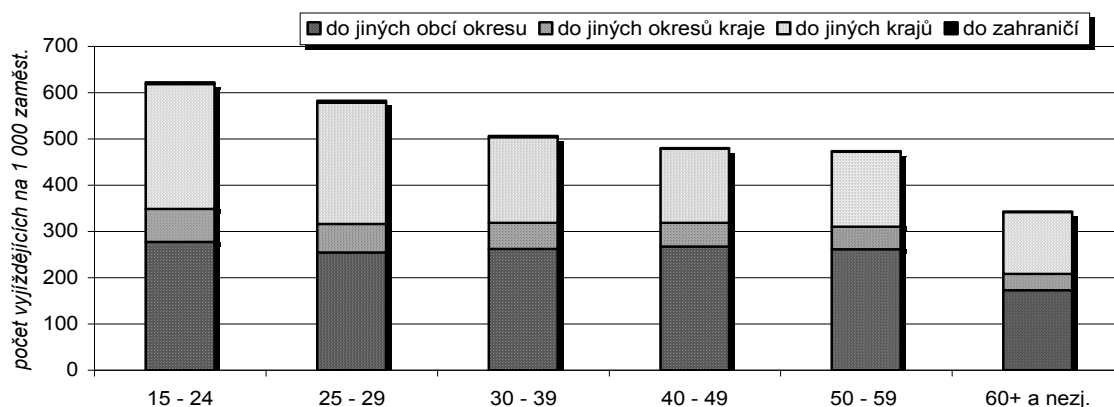
Kraj, okres	Vyjíždějící z obce celkem	v tom (v %)		v tom ve věku (v %)					
		muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více vč. nezj.
<b>Kraj celkem</b>	<b>279 664</b>	<b>58,2</b>	<b>41,8</b>	<b>16,3</b>	<b>15,7</b>	<b>22,9</b>	<b>24,1</b>	<b>18,9</b>	<b>2,1</b>
Benešov	22 294	58,4	41,6	19,0	16,0	22,2	23,7	17,4	1,7
Beroun	22 040	57,5	42,5	15,7	15,3	23,4	23,8	19,8	2,0
Kladno	36 159	58,7	41,3	14,7	16,1	24,2	24,1	18,8	2,1
Kolín	23 312	58,4	41,6	16,8	15,7	22,1	25,2	18,5	1,8
Kutná Hora	15 361	62,2	37,8	17,2	15,9	24,0	24,9	16,6	1,3
Mělník	22 120	58,8	41,2	16,8	16,2	22,6	23,2	19,2	2,0
Mladá Boleslav	26 824	58,4	41,6	17,6	15,9	22,4	24,0	18,1	1,9
Nymburk	21 370	58,9	41,1	16,9	16,7	22,8	23,5	18,3	1,8
Praha - východ	27 516	56,2	43,8	14,9	14,7	21,8	24,6	21,1	2,9
Praha - západ	26 523	54,8	45,2	13,6	14,1	22,3	23,9	22,5	3,5
Příbram	23 567	59,5	40,5	17,5	16,3	23,3	24,5	16,6	1,7
Rakovník	12 578	59,5	40,5	17,1	16,3	23,3	24,7	17,3	1,4

Intenzita vyjížděky za práci klesá s rostoucím věkem. Nejvyšší intenzitu vyjížděky vykazuje věková kategorie 15 – 24 let, kde podíl vyjíždějících za práci na celkovém počtu zaměstnaných osob této věkové kategorie činí 62,2 %, vysokou intenzitu vyjížděky vykazuje i skupina 25 – 29 let (58,3 %) a 30 – 39 let (50,6 %). V nejvyšší věkové kategorii nad 60 let dosahuje intenzita vyjížděky 33,9 %.

Zastoupení věkových skupin na celkovém počtu vyjíždějících osob je u všech okresů prakticky shodné s celokrajským průměrem. Nejvyšší zastoupení mají věkové kategorie 40 – 49 let a 30 – 39 let. Výjimkou je okres Kladno, kde je podíl věkové kategorie 30 – 39 let o 0,1 procentního bodu vyšší než u věkové kategorie 40 – 49 let.

Věkovou strukturu osob vyjíždějících za práci na 1 000 zaměstnaných ukazuje následující graf.

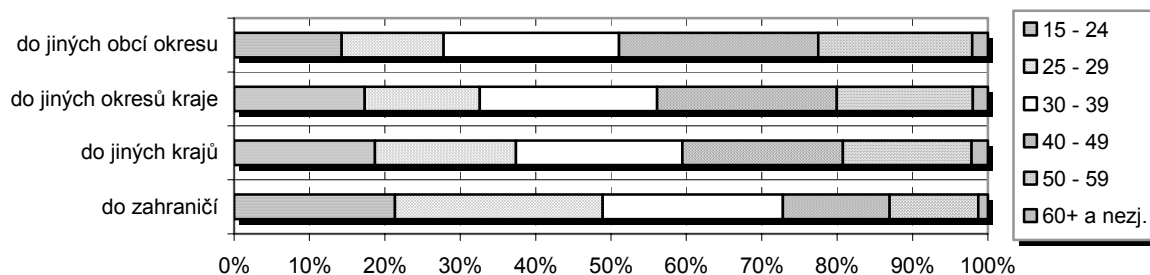
**Vyjíždějící za práci z obcí kraje na 1 000 zaměstnaných podle věku**



Zastoupení věkových skupin je ovšem odlišné u jednotlivých prostorových typů vyjížděky. Jak ukazuje uvedený graf, je zastoupení mladších věkových skupin u vyjížděky mimo kraj a do zahraničí vyšší než u vyjížděky uvnitř okresu, nebo uvnitř kraje. Například u vyjížděky do zahraničí se věkové kategorie do 30 let podílí téměř padesáti procenty na celkovém počtu osob vyjíždějících za práci do zahraničí.

Vyšší zastoupení (23,9 %) u vyjížděky do zahraničí má ještě věková skupina 30 – 39 let. Ostatní starší věkové skupiny se na celkovém počtu osob vyjíždějících do zahraničí podílí 27,2 %. Tato struktura je velmi podobná i u vyjížděky do zahraničí v jednotlivých okresech.

### Struktura vyjíždějících za prací z obcí kraje podle věku



**Věková struktura dojíždějících** do zaměstnání se nijak výrazně neodlišuje od struktury vyjíždějících osob za prací, protože se u dojížděky uvnitř okresů a uvnitř kraje jedná z velké většiny o tytéž osoby. U celkového počtu dojíždějících osob do obcí v kraji mají nejvyšší zastoupení věkové kategorie 40 – 49 let a 30 – 39 let, jejichž podíl na celkovém počtu dojíždějících představuje 48,5 %.

V dojížděce z jiných krajů se ovšem výrazněji uplatňují mladší věkové skupiny. U této prostorové formy se věková kategorie do 30 let podílí 36 % z celkového počtu osob dojíždějících z jiných krajů a její podíl je o 6 procentních bodů vyšší než u dojížděky v této věkové kategorii za kraj celkem.

**Tab. 2.8 Dojíždějící za prací podle pohlaví a věku**

Kraj, okres	Dojíždějící do obce celkem	v tom (v %)		v tom ve věku (v %)					
		muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více vč. nezj.
<b>Kraj celkem</b>	<b>212 902</b>	<b>61,6</b>	<b>38,4</b>	<b>15,5</b>	<b>14,5</b>	<b>23,3</b>	<b>25,2</b>	<b>19,3</b>	<b>2,2</b>
Benešov	17 507	57,1	42,9	15,8	13,7	23,1	26,0	19,4	2,1
Beroun	17 331	59,3	40,7	13,6	13,6	23,3	25,6	21,7	2,1
Kladno	21 162	62,5	37,5	13,9	13,7	23,8	25,7	20,5	2,6
Kolín	16 636	59,5	40,5	14,0	12,8	23,3	27,4	20,4	2,0
Kutná Hora	11 973	63,2	36,8	17,0	14,2	24,1	26,0	17,2	1,6
Mělník	16 324	63,0	37,0	13,2	14,0	24,1	24,6	21,7	2,4
Mladá Boleslav	31 714	65,0	35,0	19,0	16,9	22,5	23,1	17,0	1,5
Nymburk	14 358	58,1	41,9	13,7	14,4	23,3	26,8	19,8	2,1
Praha - východ	21 402	63,8	36,2	15,5	15,3	23,2	23,9	19,0	3,2
Praha - západ	15 939	63,4	36,6	14,9	15,3	23,8	23,5	19,5	3,0
Příbram	18 682	60,1	39,9	17,3	13,7	23,1	26,0	17,9	2,0
Rakovník	9 874	59,5	40,5	15,6	14,6	23,7	25,9	18,4	1,8

Převládajícím typem **vzdělání u vyjíždějících** osob za prací bylo učňovské a střední vzdělání bez maturity. Vyjíždějící osoby s učňovským a středním vzděláním bez maturity se na celkovém počtu vyjíždějících osob za prací podílely 44,5 %. Nejméně se na celkové vyjížděce podílely osoby s nejnižším vzděláním, jejichž podíl na celkovém počtu vyjíždějících osob za prací činil v roce 2001 necelých osm procent.

Obdobně tomu bylo i u jednotlivých okresů, kde rovněž převažovaly vyjíždějící s učňovským a středním vzděláním bez maturity. Podíl jejich vyjížděky na celkovém počtu vyjíždějících se v okresech pohyboval v rozmezí od 39,1 % u okresu Praha – západ až po 48,1 % u okresu Rakovník.

Rovněž struktura dojíždějících osob za prací do obcí kraje podle vzdělání má podobnou charakteristiku jako vyjížděka. Za prací dojížděly v největší míře osoby s učňovským a středním vzděláním bez maturity, jejichž podíl na celkovém počtu dojíždějících v roce 2001 činil 48,9 %. Nejvyšší podíl dojíždějících osob s učňovským a středním vzděláním bez maturity z celkového počtu dojíždějících byl zjištěn v roce 2001 v okresech Rakovník (51,7 %) a Mladá Boleslav (51,3 %).

Záporné saldo dojížděky se v roce 2001 projevilo u všech typů vzdělání. Nejvyšší převahu vyjíždějících osob nad dojížděkou měly v roce 2001 osoby se středoškolským vzděláním s maturitou, kterých za prací vyjíždělo téměř o 32 tisíc více než do obcí kraje dojíždělo a dále vyučení a osoby se středním vzděláním bez maturity, u nichž se projevilo záporné saldo dojížděky ve výši 20 312 osob. Záporné saldo dojížděky ve větší, nebo menší míře převládalo u všech okresů a u všech typů vzdělání s výjimkou okresu Mladá Boleslav, kde u všech úrovní vzdělání převažovala dojížděka nad vyjížděkou. Vysokou hodnotu mělo v tomto okrese saldo

dojížděky u vyučených a středoškoláků bez maturity, kterých do obcí okresu za prací dojíždělo 16 281, což je o 3 428 osob více než z obcí okresu za prací vyjíždělo.

**Tab. 2.9 Dojížděka za prací podle nejvyššího ukončeného vzdělání**

Kraj, okres	Vyjíždějící z obce					Dojíždějící do obce				
	celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (v %)				celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (v %)			
		základní a bez vzdělání	učňovské a střední bez mat.	střední s mat. a vyšší	vysokoškolské		základní a bez vzdělání	učňovské a střední bez mat.	střední s mat. a vyšší	vysokoškolské
<b>Kraj celkem</b>	<b>279 664</b>	<b>7,9</b>	<b>44,5</b>	<b>36,6</b>	<b>10,8</b>	<b>212 902</b>	<b>8,6</b>	<b>48,9</b>	<b>33,1</b>	<b>9,2</b>
Benešov	22 294	6,7	45,2	38,4	9,5	17 507	8,3	49,1	34,0	8,4
Beroun	22 040	8,2	46,3	36,6	8,7	17 331	9,0	49,8	33,2	7,9
Kladno	36 159	8,2	41,6	38,8	11,2	21 162	9,3	48,7	33,4	8,5
Kolín	23 312	9,0	45,5	36,2	9,1	16 636	9,3	48,2	34,4	8,1
Kutná Hora	15 361	6,4	46,6	36,8	10,0	11 973	6,7	48,9	35,1	9,1
Mělník	22 120	8,8	45,6	35,1	10,2	16 324	9,5	49,6	30,8	9,8
Mladá Boleslav	26 824	9,2	47,9	34,0	8,8	31 714	9,5	51,3	30,9	8,1
Nymburk	21 370	7,1	46,3	36,9	9,5	14 358	8,2	49,5	33,9	8,3
Praha - východ	27 516	6,7	40,5	37,9	14,7	21 402	7,3	44,3	34,0	14,2
Praha - západ	26 523	7,6	39,1	36,1	17,0	15 939	7,6	46,4	34,4	11,4
Příbram	23 567	7,6	46,3	36,2	9,6	18 682	8,6	49,4	33,6	8,1
Rakovník	12 578	8,2	48,1	35,1	8,4	9 874	9,9	51,7	31,0	7,1

dokončení

Kraj, okres	Saldo dojížděky					Obsazená pracovní místa na 1000 zaměst. obyvatel				
	celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání				celkem	podle nejvyššího ukončeného vzdělání			
		základní a bez vzdělání	učňovské a střední bez mat.	střední s mat. a vyšší	vysokoškolské		základní a bez vzdělání	učňovské a střední bez mat.	střední s mat. a vyšší	vysokoškolské
<b>Kraj celkem</b>	<b>-66 762</b>	<b>-3 586</b>	<b>-20 312</b>	<b>-31 998</b>	<b>-10 784</b>	<b>877</b>	<b>927</b>	<b>918</b>	<b>833</b>	<b>802</b>
Benešov	-4 787	-44	-1 484	-2 608	-645	895	988	931	840	840
Beroun	-4 709	-254	-1 582	-2 316	-542	873	927	910	822	829
Kladno	-14 997	-999	-4 729	-6 981	-2 270	789	862	845	733	687
Kolín	-6 676	-562	-2 586	-2 730	-783	851	871	874	831	806
Kutná Hora	-3 388	-180	-1 301	-1 457	-450	897	925	916	877	859
Mělník	-5 796	-394	-2 002	-2 730	-649	873	915	908	823	840
Mladá Boleslav	4 890	542	3 428	684	214	1 083	1 092	1 124	1 034	1 041
Nymburk	-7 012	-349	-2 793	-3 015	-849	823	894	850	786	772
Praha - východ	-6 114	-288	-1 671	-3 151	-1 009	873	925	920	818	840
Praha - západ	-10 584	-807	-2 960	-4 097	-2 693	747	784	834	713	572
Příbram	-4 885	-187	-1 696	-2 245	-751	903	957	926	875	847
Rakovník	-2 704	-64	-936	-1 352	-357	891	972	921	843	838

Při porovnání struktury vzdělání zaměstnaných osob bydlících v kraji se strukturou vzdělání u obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných obyvatel se ukazuje, že v roce 2001 měli v souhrnu za kraj nejnižší možnost uplatnění v obci bydliště osoby s vysokoškolským vzděláním, kde na 1 000 zaměstnaných s tímto stupněm vzdělání připadalo 802 obsazených pracovních míst. Z okresů na tom byl u osob s vysokoškolským vzděláním nejhůře okres Praha – západ, kde na 1 000 zaměstnaných s tímto stupněm vzdělání připadalo pouze 572 obsazených pracovních míst. Naopak nejlepší uplatnění našli vysokoškoláci v okrese Mladá Boleslav, kde jako v jediném okrese kraje připadalo na 1 000 zaměstnaných více než 1 040 obsazených pracovních míst. Právě okres Mladá Boleslav byl jediným okrese v kraji, kde u všech úrovní vzdělání byl počet obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných větší, než 1 000. U všech ostatních okresů a všech úrovní vzdělání byl počet obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných ve větší či menší míře nižší než 1 000.